Україно-Україно,
Що ти за то дала,
Що старого Апостола
Гетьманом обрала?2
Україно-Україно,
Що ти заплатила,
Що до себе та Петрика3
Ти так прихилила?
Україно-Україно, ;
Що то з москалями,
Що посланці повертають
До тебе з дарами?4
І за ними Лизогуб наш,
Чарниш, Жураковський?
І чим же так прихилився
До них цар московський?
Не питайте, добрі люди,
Каже Україна:
Колись була в Московщині
Тяжкая година.
Колись була в Московщині
Тяжкая година:
Петро судив царевича,5
Судив свогосина.
І просився син Петровий,
А Петриків тато,
І було там сенаторів
Багато-багато;
Але жоден не подумав
За нього обстати,
Не смів жоден проти кари
Голосу подати.
Їдна тілько Україна
За нього обстала,
Їдна тілько Україна

Голос свій подала.
І був гетьман в Петрополі,
Як Петрик вінчався,6
І до гетьмана старого
Петрик обізвався:
"Спасибі вам, добрі люди,
Що ви серце мали,
Що ви в кровлі мого батька
Рук не покаляли.
За то тепер і гетьмана
Я вам позволяю,
За то тепер і права вам
Давні повертаю!
І чого лиш буде треба,
Просіть, добрі люди,
Усе для вас я учиню,
Усе для вас буде!"
І подякував Апостол,
Назад повертає
Та й до царя, до Петрика,
Послів посилає.
Посилає до Петрика,
Просить милость мати:
Позволити поспільную
Старшину обрати.

Не перечить добрий Петрик,
Зараз позволяє.
Не чекає і Апостол,
Зараз обирає.
І Лизогуб став обозним
І зараз до діла;
У судці пішов Кандиба7
І сотник Забіла8,
В писарі пішов Турновський,9

Панич чи попович,
В осаули пан Лисенко10
І пан Мануйлович;
У поспільнії хорунжі —
Горленко-бунчужний,11
А в поспільнії бунчужні
Борозна12 недужний.
І підняв на ноги гетьман
Слабу Україну
І ще чогось до Петрика
Іде в Московщину.
Аж там Петрик помирає,13
Ганна наступає,14
Вона ж уже Україну
Не так пригортає.
Вона тілько Апостола
В очі пригортає,15
А за очі тридцять тисяч
Людей вимагає.16
І піднялось тридцять тисяч
З полковником Танським,17
Пішли, бідні, з України
В степи бусурманські.
І піднялось тридцять тисяч,
Та усі чубаті,
Пішли в степи бусурманські
Вали висипати.
І піднялось тридцять тисяч
Ще до сходу сонця,
Висипають вал від Дону
До самого Донця.
На другий рік тридцять тисяч
Свіжих посилає,
А торішніх тридцять тисяч
Назад повертає.

На третій рік із Польщею
Бійка розпочалась,18
Щоб від естів і від курів
Польща відцуралась;19
Бо любовник Ганнин Бірон20
Став її просити,
Щоби його у тих Курах
Князем ізробити.
І почалась тая бійка,
Військо знемагає...
.Тоді гетьман запорожцям
Стиха промовляє:
"Покидайте, — каже,— хлопці,
Турецькі границі21 ,
Та давнього собі місця;
Просіть у цариці..."
І просяться у цариці,
Цариця приймає
І булаву,бунчук, пернач,
Хоруг посилає.
І каже їм, запорожцям,
На вражую кару,
Заселити два Кодаки22
І річку Самару.23
А тим часом в Білій Церкві
Каже присягнути
Та у Польшу з отаманом
На час завернути.
І пігнались запорожці
З Білецьким Іваном,24
Здибалися з Лизогубом
Та із Галаганом;
Здибалися, полетіли, ,
Назад поглядають —
Аж там уже Апостола

Козаки ховають.25
Аж там уже Апостола
Козаки ховають,
Аж там уже і укази
З Москви посилають, .
Лизогуба півгетьманом
Тілько обирають...26
Лизогуба півгетьманом
Тілько обирають,
А другого півгетьмана
З Москви посилають.
10 июня
1 Апостол Павло — під цим іменем відомі два визначних діячі країнської козацької старшини кінця XVII — початку XVIII ст., миргородські полковники, батько та син гетьмана Д. Апостола, якому, власне, й присвячено поему С. Руданського і якого в поемі помилково названо Павлом.
2 Що старого Апостола Гетьманом обрала... — Д. Апостола обрано гетьманом Лівобережної України в 73-річному віці, у вересня 1727 р. Влада його була обмежена.
3 Петрик — Петро II Олексійович (1715 — 1730) — російський імператор (1727 — 1730), онук Петра I, син страченого ним царевича Олексія.
4 ... Що посланці повертають До тебе з дарами... — У грудні 1727 р. делегація української козацької старшини у складі ніжинського полкового судді Михайла Забіли, гадяцького полкового судді Мартина Стишевського, прилуцького сотника Григорія Стороженка та переяславського осавула Луки Васильєва їздила до Петербурга з подякою за скасування Малоросійської колегії і відновлення гетьманства. Петро II прихильно прийняв делегацію, обдарував її членів подарунками і разом з ними відпустив з Петербурга І. Черниша, В. Жураковського та Я. Лизогуба, яким було заборонено жити на Україні.
5 Петро судив царевича... — Суд над царевичем Олексієм відбувся 1718 р. На суді були присутні гетьман І. Скоропадський і козацька старшина (генеральний бунчужний Я. Лизогуб, полковники П. Полуботок (чернігівський), А. Маркович (лубенський), М. Милорадович (гадяцький)).

6 Ібув гетьман в Петрополі,||Як Петрик вінчався... — Гетьман Д. Апостол був присутнім на коронуванні Петра II у 1728 р. разом з козацькою старшиною, полковниками, бунчужними товаришами і таємним радником Ф. Наумовим.
7 Кандиба Андрій — генеральний суддя.
8 Забіла Михайло — ніжинський полковий, згодом генеральний суддя.
9 Турновський — генеральний писар.
10 Лисенко Федір — генеральний осавул.
11 Горленко Яким — генеральний хорунжий.
12 Борозна Іван — генеральний бунчужний.
13 Аж там Петрик помирає... — Петро II помер ЗО січня.
14 Ганна наступає... — Після смерті Петра II російською імператрицею 9 травня 1730 р. стала небога Петра 1, донька царя Івана Олексійовича Анна Іванівна (1693 — 1740), курляндська княгиня.
15 Вона тілько Апостола || В очі пригортає... — Імператриця Анна Іванівна нагородила Д. Апостола орденом святого Олександра Невського, зробила його сина Петра лубенським полковником.
16 ...А за очі тридцять тисяч||Людей вимага є. — 1731 р. з ініціативи головнокомандуючого російською армією графа Мініха почалося спорудження оборонних валів і фортець від Дніпра до Дінця для забезпечення південних кордонів Російської імперії від татарських наскоків. До цих робіт залучалися українські козаки і селяни.
17 Танський Антін — київський полковник.
18 Натретій рік ізПольщеюIIБійка розпочалась... — Після смерті короля Августа II Сильного (1670 — 1733), союзника Петра і у Північній війні (1700 — 1721), в Польщі почалась боротьба за владу між його сином Августом III і ставлеником Швеції Станіславом Лещинським. На прохання Августа III російський уряд надав Польщі військову допомогу. В складі російського війська брало участь 20 000 українських козаків під проводом Я. Лизогуба та прилуцького полковника Г. І. Галагана (? — 1748).
19 ...Щоб від естів і від курів//Польща відцуралась... — Йдеться про Курляндське герцогство, створене 1562 р. з столицею в місті Мітаві (нині — Єлгава), яке перебувало у феодальній залежності від польського короля. З початку XVIII ст. почало підпадати під вплив Росії і 1795 р. було

остаточно приєднане до Російської імперії.
20 Бірон Е. (1690 — 1772) — фаворит Анни Іванівни, згодом старший підкоморій і правитель державних справ; 1737 р. обраний герцогом Курляндії.
21 ...Покидайте, — каже, — хлопці, || Турецькі границі... — Після зруйнування 25 травня 1709 р. Старої (Чортомлицької) Січі царськими військами частина запорожців перейшла на підвладну Кримському ханству територію і в пониззях Дніпра заснувала в Олешках (нині Цюрупинськ, Херсонської області) Олешківську Січ. Тут для життя запорожців склалися тяжкі умовч, і 1714 р. козаки звернулися до царського уряду з проханням дозволити їм повернутися на батьківщину. Але царський уряд відмовив козакам. Незважаючи на відмову, козаки самовільно групами і поодинці поверталися на Україну. Прагнучи зміцнити південні кордони Росії в зв'язку з небезпекою татаро-турецьких нападів, царський уряд з ініціативи Д. Апостола 1734 р. дозволив їм повернутися до Росії, на Запоріжжя, де в березні 1734 р. за три-п'ять кілометрів від Старої, Чортомлицької, Січі (біля теперішнього села Покровського, Нікопольського району, Дніпропетровської області) вони заснували Нову Січ (1734 — 1775).
22 Два Кодаки — тобто Старий Кодак (нині Старі Кодаки, село Дніпропетровського району, Дніпропетровської області) і Новий Кодак (Кодак, Кодаки), фортеця на правому березі Дніпра проти Кодацького порогу, в кінці XVIII ст. перейменована в село Старі Кайдаки. Тепер входить в межі міста Дніпропетровська.
23 Самара — ліва притока Дніпра поблизу Дніпропетровська.
24 Білецький (Білицький) Іван — кошовий отаман Олешківської Січі.
25 ...А ж там уже Апостола || Козаки ховають. — Д. Апостол помер 28 січня 1734 р. від апоплексії. Похований у Великих Сорочинцях, Миргородського району. Полтавської області у Покровській церкві, збудованій за його наказом 1732 р.
26 ...Лизогуба півгетьманом Тілько обирають...— Після смерті Д. Апостола указом імператриці Анни Іванівни на Україні було встановлено тимчасовий уряд (Правління гетьманського уряду), який складався з призначених царським урядом російських чиновників та української козацької старшини (росіяни — князі Олексій Шаховской та Андрій

Баратинський, полковник Василь Гур'єв і запасний полковник Іван Синявій; українці — генеральний обозний Я. Лизогуб, генеральний суддя М. Забіла, підскарбій А. Маркович і запасний осавул Ф. Лисенко).